

Akustika - mjerjenje i ocjena buke okoliša u skladu s dopuštenim razinama

---

Bratović, Manuel

Undergraduate thesis / Završni rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Pula / Sveučilište Jurja Dobrile u Puli**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/um:nbn:hr:137:962473>

Rights / Prava: [In copyright/Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-05-11**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository Juraj Dobrila University of Pula](#)

Tehnički fakultet u Puli

SVEUČILIŠTE JURJA DOBRILE U PULI

TEHNIČKI FAKULTET U PULI

PREDDIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ PROIZVODNOG

STROJARSTVA

Manuel Bratović

**AKUSTIKA - MJERENJE I OCJENA BUKE OKOLIŠA U
SKLADU S DOPUŠTENIM RAZINAMA**

(završni rad)

Pula, kolovoz 2021.

**PREDDIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ PROIZVODNOG
STROJARSTVA**

**AKUSTIKA - MJERENJE I OCJENA BUKE OKOLIŠA U
SKLADU S DOPUŠTENIM RAZINAMA**

(završni rad)

JMB: 0303076041, redoviti student

Studijski smjer: Preddiplomski stručni studij Proizvodno strojarstvo

Predmet: Mjerenja u proizvodnji

Znanstveno područje: Tehničke znanosti

Znanstveno polje: Strojarstvo

Znanstvena grana: Proizvodno strojarstvo

Mentori: doc. dr. sc. Marko Kršulja

dipl. ing. stroj. Elvis Ciliga

Pula, kolovoz 2021.

ZAHVALA

Velike zahvale mom mentoru doc. Dr. sc. Marku Kršulji na svojoj pomoći i vremenu tokom izrade ovog rada te općenitog studiranja, također velike zahvale drugom mentoru samog terenskog rada dipl. ing. stroj. Elvisu Ciligi na vremenu, informacijama, literaturi i znanju te također zahvale i njegovim kolegama sa Zavoda Za Javno Zdravstvo. Isto tako i jedno veliko hvala mojoj obitelji na podršci tokom studiranja.

doc.dr.sc. Marko Kršulja

_ Mjerenja u proizvodnji
(Predmet)

Tehnički fakultet u Puli

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli

TEHNIČKI FAKULTET U PULI

ZADATAK TEME ZAVRŠNOGA RADA

Pristupniku/ci

Manuel Bratović

MBS: 0303076041

Studentu/ci stručnog studija Tehničkog fakulteta u Puli izdaje se zadatak za završni rad – tema završnog rada pod nazivom:

Akustika - mjerenje i ocjena buke okoliša u skladu s dopuštenim razinama

Sadržaj zadatka: Istražiti postupak akustičnog mjerenja buke. Ocijeniti u skladu sa zakonom da li izmjerena buka zadovoljava propise. Tumačiti simbole te mjerne jedinice potrebne za analizu akustičnog mjerenja. Vrednovati i upotrijebiti napredne mjerne uređaje za izvođenje akustičnog mjerenja. Donijeti preporuke za unaprjeđenje okoliša koji je istražen.

Rad obraditi sukladno odredbama Pravilnika o završnom radu Sveučilišta u Puli.

Redovni ili izvanredni, proizvodno strojarstvo

(izvanredni, proizvodno strojarstvo)

Datum: 02.04.2021

Potpis nastavnika

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, dolje potpisani Manuel Bratović, kandidat za prvostupnika proizvodnog strojarstva ovime izjavljujem da je ovaj Završni rad rezultat isključivo mojega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio Završnog rada nije napisan na nedozvoljeni način, odnosno da je prepisan iz kojega necitiranog rada, te da ikoći dio rada krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi.

 Student

U Puli, 15.07.2021.

IZJAVA

o korištenju autorskog djela

Ja, _____ Manuel Bratović _____ dajem odobrenje Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli, kao nositelju prava iskorištavanja, da moj završni rad pod nazivom "AKUSTIKA - MJERENJE I OCJENA BUKE OKOLIŠA U SKLADU S DOPUŠTENIM RAZINAMA" koristi na način da gore navedeno autorsko djelo, kao cjeloviti tekst trajno objavi u javnoj internetskoj bazi Sveučilišne knjižnice Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli te kopira u javnu internetsku bazu završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice (stavljanje na raspolaganje javnosti), sve u skladu s Zakonom o autorskom pravu i drugim srodnim pravima i dobrom akademskom praksom, a radi promicanja otvorenoga, slobodnoga pristupa znanstvenim informacijama.

Za korištenje autorskog djela na gore navedeni način ne potražujem naknadu.

U Puli, _____ 15.07.2021 _____

Student

Manuel Bratović

SADRŽAJ:

1. UVOD.....	1
1.1. Hipoteza.....	1
1.2. Ciljevi.....	1
2. PRAKTIČNI DIO RADA – MJERENJA NA TERENU.....	2
2.1. Mjerenje situacije A1	2
2.2. Dolazak na lokaciju.....	6
2.3. Prvo ispitivanje.....	7
2.4. Svrha mjerenja.....	8
2.5. Akustički zahtjevi.....	8
2.6. Izbor vremenskog intervala vremena.....	8
2.7. Osiguranje kvalitete rezultata mjerenja	9
2.8. Opis izvora buke.....	10
2.9. Opis prostora, objekta i okoline.....	10
3.0. Rezultati mjerenja.....	10
3.1. Zaključak.....	12
4. ISPITIVANJE BUKE UREDSKIH PROSTORIJA.....	13
4.1. Svrha mjerenja.....	13
4.2. Akustični zahtjevi.....	13
4.3. Rezultati mjerenja.....	14
4.4. Ocjena rezultata mjerenja.....	15
4.5. Predmet i mjesto ispitivanja.....	16
4.6. Zaključak.....	17
4.7. Predmet i mjesto ispitivanja.....	18
4.9. Zaključak.....	18
5.0. Predmet i mjesto ispitivanja.....	19
5.1. Zaključak.....	19
5.2. Mjerenje dimenzija svake uredske prostorije.....	22
6. POSTAVLJANJE I SPAJANJE OPREME.....	24
6.1. Ispitivanje buke u prostorijama.....	25

7. MJERENJE SITUACIJE A2.....	26
7.1. Svrha mjerena.....	26
7.2. Objekt mjerena.....	26
7.3. Opis izvora buke.....	29
7.4. Opis mjesta mjerena.....	31
7.5. Analiza meteoroloških mjerena.....	31
7.6. Analiza mjerena.....	32
7.7. Rezultati mjerena.....	38
7.8. Zaključak.....	39
8. MJERENJE SITUACIJE B.....	40
8.1. Svrha mjerena.....	42
8.2. Akustički zahtjevi.....	42
8.3. Izbor vremenskog intervala mjerena.....	43
8.4. Osiguranje kvalitete rezultata mjerena.....	43
8.5. Opis izvora buke.....	44
8.6. Opis mjesta mjerena.....	46
8.7. Opis prostora, objekta i okoline.....	47
8.8. Rezultati mjerena.....	47
8.9. Zaključak.....	48
9. PRAVILA PRI IZVOĐENJU MJERENJA ZRAČNE ZVUČNE IZOLACIJE.....	49
10. POSTUPAK MJERENJA BUKE.....	50
11. OPREMA ZA MJERENJE.....	51
12. NAČIN MJERENJA ZVUKA.....	54
13. ZAKLJUČAK.....	55
14. POPIS LITERATURE.....	57
15. PRAVILNICI I ZAKONI RH.....	57
16. POPIS SLIKA.....	57
17. POPIS TABLICA.....	59

1. UVOD

Provedeno je terensko mjerjenje buke i zvučne izolacije u radnom i životnom okolišu u Arheološkom Muzeju Istre te u jednoj privatnoj kući u Rijeci na Kantridi. prema Zakonu o zaštiti od buke NN br.30/09, Pravilniku o zaštiti radnika od izloženosti buci na radu NN br. 46/08, Pravilniku o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave NN br.145/04. Nakon analize i obrade podataka dobiveni rezultati uspoređeni su s važećim propisima. Prema navedenom prikazane su i mjere za zaštitu od buke te preporuke zaštite sluha.

U radu su objašnjeni osnovni pojmovi vezani za opis, mjerjenja i utvrđivanja akustičkih parametara te posljedice utjecaja na čovjeka koje su uzrokovane dugotrajnim izlaganjem prekomjernim razinama buke. Pri tome dane su i smjernice te preporuke za zaštitu od buke.

Ključne riječi: buka, zvuk, osobna zaštitna oprema, izolacija

1.1. HIPOTEZA

U ovome radu izvesti će se ispitivanje buke u Arheološkom Muzeju Istre te u jednoj privatnoj kući u Rijeci na Kantridi. Ispitati će se utjecaj zračnih i udarnih zvučnih valova na kvalitetu zvučne izolacije. Dobiveni podaci će se usporediti s propisanim podatcima prema Pravilniku o dopuštenim razinama buke. U slučaju da izmjereni podatci ne zadovoljavaju dozvoljene granične vrijednosti, predložit će se mjere poboljšanja gdje se buka može smanjiti na određenu dozvoljenu razinu.

1.2. CILJEVI

Ciljevi u ovome radu jesu istražiti utjecaj buke na ljudski organizam i obrazložiti osnovne pojmove s aspekta akustičkih mjerena, izvršiti mjerenje buke te usporediti ga s pravilnikom o dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave (NN br.145/04). Predložiti poboljšanje za postojeće uvjete rada te ispitati stanje zvučne izolacije u poslovnom objektu i usporediti ga s zakonski propisanim vrijednostima.

2. PRAKTIČNI DIO RADA – MJERENJA NA TERENU

Prvo mjerjenje je izvršeno u Arheološkom muzeju Istre. Imamo dvije situacije, u situaciji A1 potrebno je izmjeriti buku između strojarnice i uredskih prostorija te buku između samih uredskih prostorija, u situaciji A2 potrebno je izmjeriti buku vanjske klima jedinice koja se nalazi nedaleko od Arheološkog muzeja Istre i zgrada a u situaciji B potrebno je izmjeriti buku vanjske klima jedinice jedne privatne kuće koja se nalazi na Kantridi u Rijeci.

2.1. MJERENJE SITUACIJE A1

Uvod

potrebno je izmjeriti buku između strojarnice i uredskih prostorija te buku između samih uredskih prostorija.

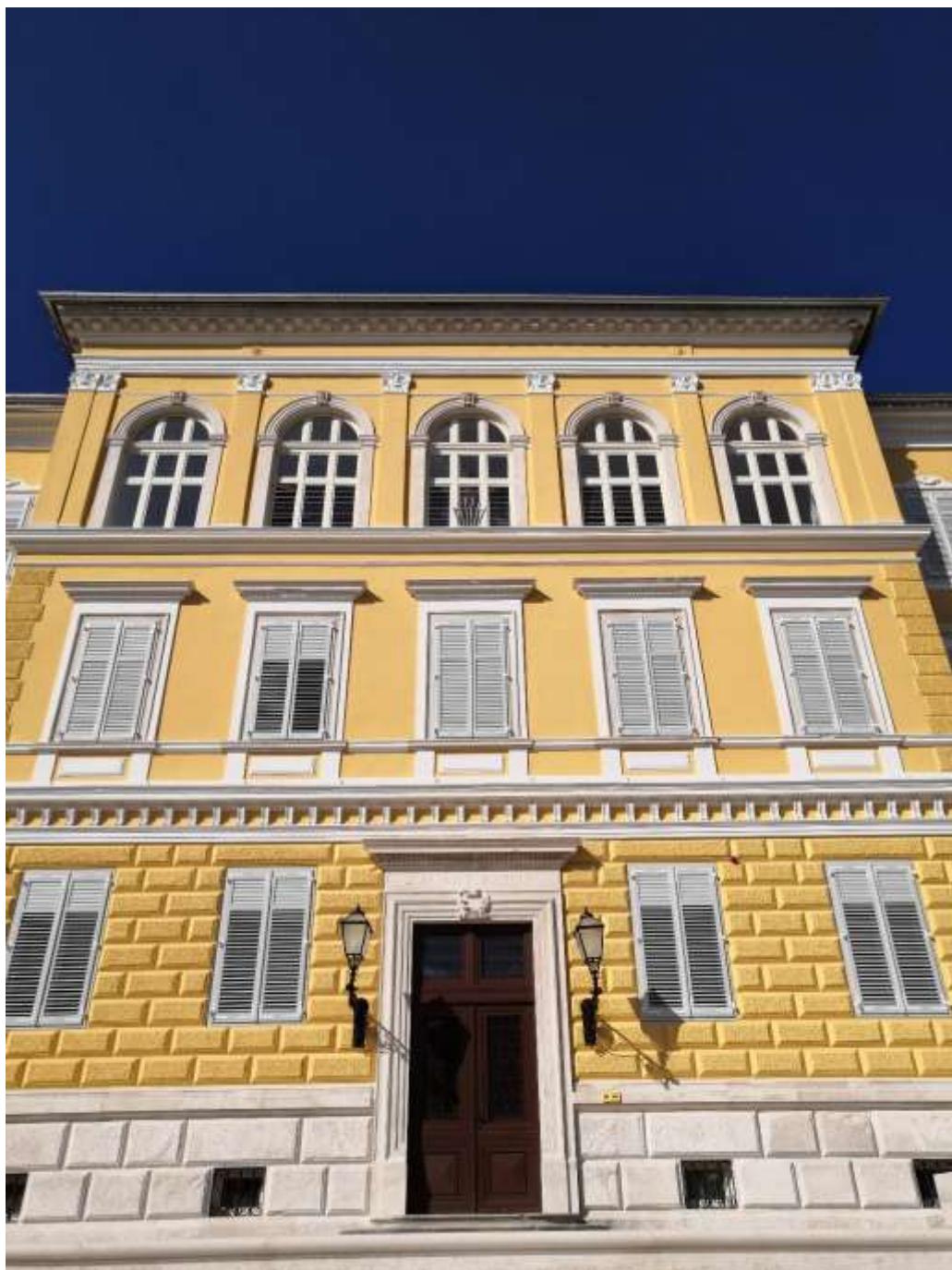
Lokacija situacije A1

Slika 1. Arheološkog muzeja u kojem je izvršeno mjerjenje.

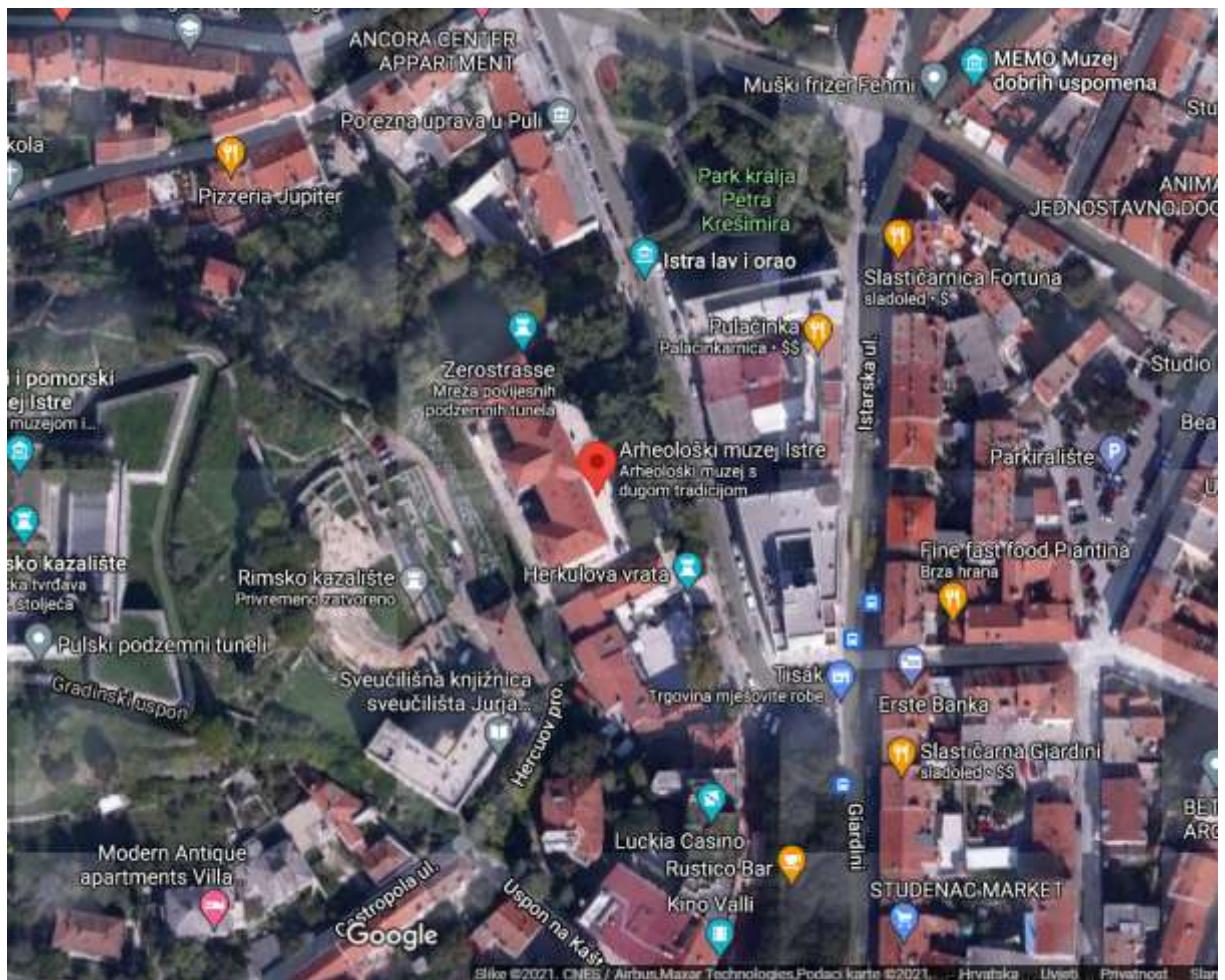
Izvor: obrada autora

Slika 2. Prednja strana Arheološkog muzeja Istre

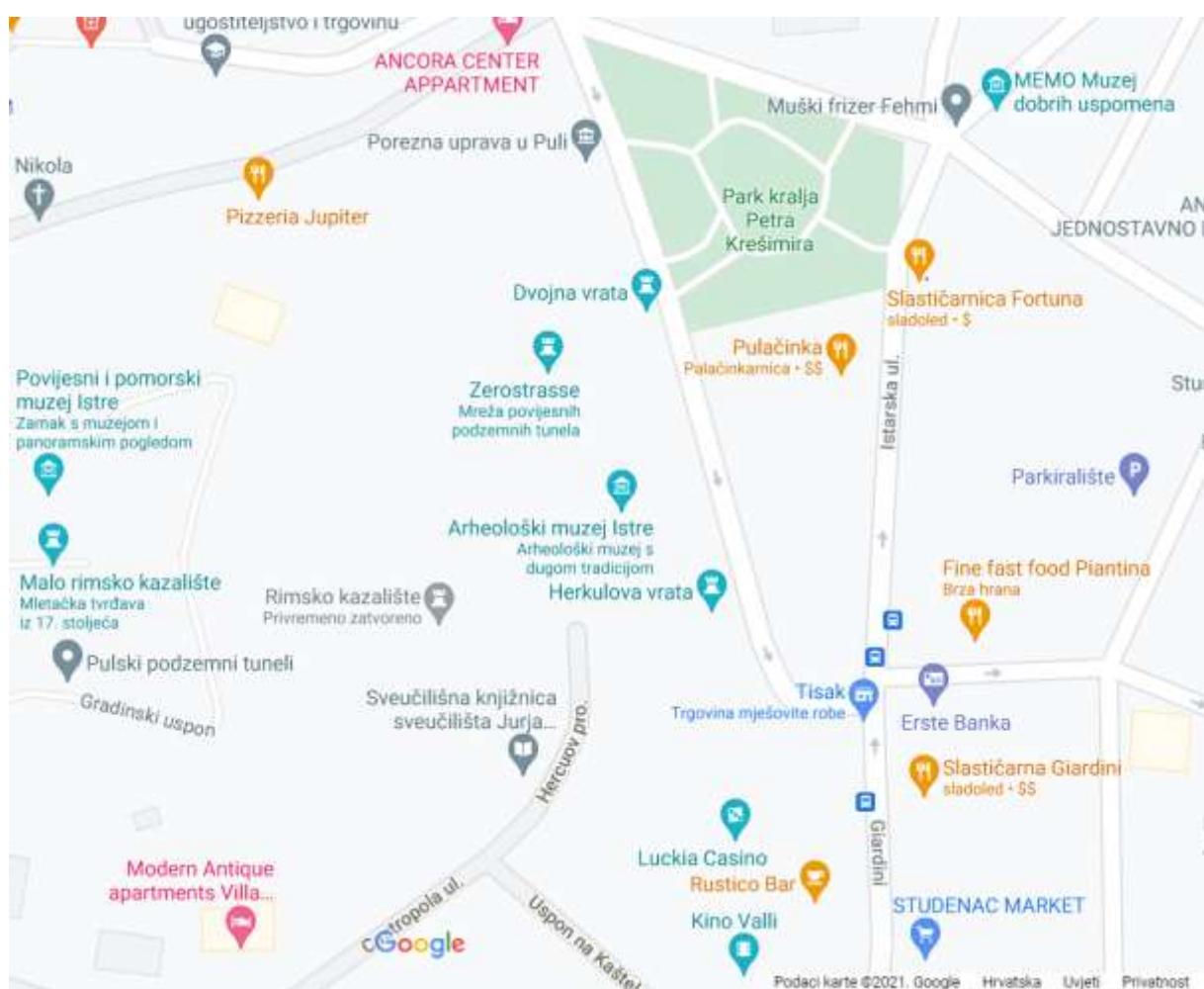
Izvor: obrada autora

Slika 3. Aerofotogrametrijska satelitska slika Arheološkog muzeja Istre

Izvor: <https://www.google.com/maps>

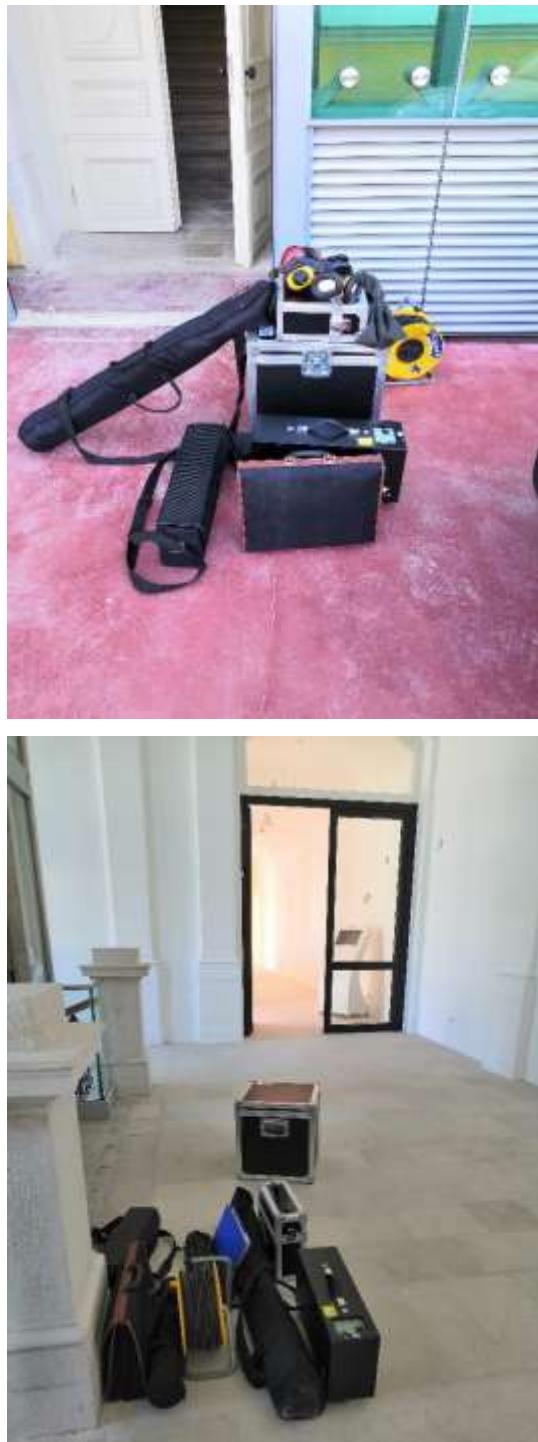
Slika 4. Aerofotogrametrijska slika karte Arheološkog muzeja Istre

Izvor: <https://www.google.com/maps>

2.2. DOLAZAK NA LOKACIJU

Slike 5. i 6. dolazak na lokaciju i oprema ispred ulaza te unutra u hodniku

Izvor: obrada autora

2.3. PRVO ISPITIVANJE

Ispitivanje buke rekuperatora u potkrovlu da bi vidjeli da li buka iz strojarnice dolazi do uredskih prostorija.

Slike 7. i 8. Ispitivanje buke rekuperatora u potkrovlu

Izvor: obrada autora

2.4. SVRHA MJERENJA

Prema Pravilniku 91/07, članak 13. potrebno je obaviti mjerjenje razlike A-vrednovanih razina. Potrebna zvučna izolacija (za samostojeće objekte bez stambenih prostora) mjerena pomoću normiranog izvora šuma i izražena kao razlika A-vrednovanih razina, određuje se prema razini buke na izvoru zvuka (zatvorena prostorija) i dopuštenoj razini buke na mjestu prijema. Ta razlika mora minimalno biti 57 dB(A) između mjerne točke u prostoru/ prostoriji izvora buke i mjerene točke na 0,5 m ispred otvorenih otvora susjednog ugroženog objekta. Mjerena i ocjena buke provedena su na temelju zahtjeva naručitelja mjerjenja.

2.5. AKUSTIČKI ZAHTJEVI

Jednoznačno navedeni akustički zahtjevi definirani su kao glavni kriterij za ocjenu buke prema: Potrebna zvučna izolacija (za samostojeće objekte bez stambenih prostora) mjerena pomoću normiranog izvora šuma i izražena kao razlika A-vrednovanih razina, određuje se prema razini buke na izvoru zvuka (zatvorena prostorija) i dopuštenoj razini buke na mjestu prijema. Ta razlika mora minimalno biti 57 dB(A) između mjerne točke u prostoru/ prostoriji izvora buke i mjerene točke na 0,5m ispred otvorenih otvora susjednog ugroženog objekta.

2.6. IZBOR VREMENSKOG INTERVALA MJERENJA

Vremenski interval mjerjenja je odabran tako da su pokrivenе sve značajne promjene u emisiji i širenju buke. Trajanje pojedinog mjernog intervala 10 min, odnosno do prestanka promjene mjerne vrijednosti (promjena, variranje, najviše $\pm 0,1$ dB).

2.7. OSIGURANJE KVALITETE REZULTATA MJERENJA

Za osiguranje kvalitete rezultata mjerena provedeno je interno umjeravanje sa zvučnim usmjerivačem neposredno prije i nakon provedbe mjerena.

Tablica 1. Povijest kalibracije internog usmjeravanja zvukomjera tijekom predmetnog mjerena.

Mjerni instrument	Datum umjeravanja	Razina zvučnog tlaka dB(A)	Odstupanje od inicijalne razine dB(A)	Osjetljivost mV/Pa
Prije provedbe mjerena				
Brüel & Kjaer 2250	14-04-2021	93,9	0,16	45,03
Nakon provedbe mjerena				
Brüel & Kjaer 2250	14-04-2021	93,9	0,19	45,18

Izvor: izvještaji ZZJZ-a (Odjel za zaštitu i unapređenje okoliša)

Povezivanjem kabelom preko USB komunikacijskog porta vrši se prijenos izvornih podataka (akustičkih i meteoroloških) na prijenosno računalo, a kasnije na PC koji ima instalirane odgovarajuće programske podrške za prijenos, analizu i obradu podataka. Izmjena izvornih podataka nije moguća, a podaci se trajno pohranjuju na PC-u.

2.8. OPIS IZVORA BUKE

Slike 9. i 10. mjerjenje buke, tlocrt prostorija u potkroviju

Izvor: obrada autora te izvještaji ZZJZ-a (Odjel za zaštitu i unapređenje okoliša)

2.9. OPIS PROSTORA, OBJEKTA I OKOLINE

Predmetni objekt (izvor-strojarnica) smješten je u potkroviju zgrade AMI u zasebnoj prostoriji koja ima i predprostor. Desno od objekta je prostor sanitarija i kraj građevine, iznad je kroviste, a lijevo također sanitarije. Najbliži uredski prostor udaljen je cca 15-ak m, odvojen hodnikom, a ima oznaku ured 311. Prilikom mjerjenja razlike „A“ vrednovanih razina, emisija razine buke izvora mjerena je u prostoriji rekuperatora a emisija buke u navedenom uredu 311. Rezidualnu buku na definiranom mjernom mjestu generira promet s obližnje prometnice.

3.0. REZULTATI MJERENJA

Zatečena buka okoline (rezidualna buka) I\ Mjerjenje razina rezidualne buke, koje su korištene za podlogu u ocjeni rezultata obavljeno je u vremenskim intervalima kada nije bilo cestovnog prometa ni susjednim ulicama u blizini analiziranih objekata.

Usrednjena razina rezidualne (zatečene) buke, nakon višekratnih mjerjenja u uvjetima ponovljivosti iznosi Lresid = 36,1 dB (A).

U dužem vremenskom intervalu odabrani su vremenski period u kome su razine rezidualne buke bile povoljne jer su to intervali bez utjecaja buke prometa.

Mjerenje razlike A-vrednovanih razina U prostoru rekuperatora, pri aktiviranom referentnom izvoru "bijelog" šuma, i dodekaedarskom zvučnom kutijom po-stavljenoj u sredini prostora proizведен a razina buke je: - L1 = 102,3 dB (A). Na mjestu prijema razina buke koju generira navedeni izvor mora biti veća za 5llivise dB od zatečene razine buke okoline Sto je sukladno (norma VDI 3726); (točki 7) Nakon ostvarene razine bijelog Suma od 102,3 dB(A)'u prodajnoj prostoriji moguće je ispuniti potreban zahtjev za premašajem rezidualne buke i dobiveni su slijedeći rezultati:

$$L_{resid} = 36,1 \text{ dB (A)}, L_{l'} = 102,3 \text{ dB (A)}; L_Z = 42,0 \text{ dB(A)}$$

$$L_{l'} - L_Z = 102,3 - 42,0 = 60,3 \text{ dB(A)}$$

3.1. ZAKLJUČAK

U odnosu na akustičke zahtjeve analizom rezultata terenskih mjerjenja za predmetni objekt:

ARHEOLOŠKI MUZEJ ISTRE Rekonstrukcija zgrade, k.č. 526 dio k.č.94/1, k.o. Pula,
Carrarina ul 3, 52100 Pula

Prostorija rekuperatora u potkrovju - Ured 311

Temeljem izvršenog mjerjenja razlike A-vrednovanih razina za navedeni prostor:

Ustanovljeno je da ista iznosi $60,3 \text{ dB(A)} > 57 \text{ dB(A)}$ što je sukladno dopisu ministarstva
zdravlja rezultati nisu ocjenjeni.

4. ISPITIVANJE BUKE UREDSKIH PROSTORIJA

4.1. SVRHA MJERENJA

Mjerenja su provedena na temelju pismene potvrde e-mailom od 30.03.2021 i ponude br. PON-BZI-21/21 od 30.03.2021. Potrebno je odrediti zračnu i udarnu zvučnu izolaciju: 1. ZWI - Horizontalna MK konstrukcija između izložbenog prostora (113 na 1.katu) i pedagoške dvorane (PR 22 u prizemlju) 2. UWI- Horizontalna MK konstrukcija između izložbenog prostora (113 na 1.katu) i pedagoške dvorane (PR 22 u prizemlju) 3. ZWI – Vertikalni razdjelnici zid između uredskih prostora (312 i 313 u potkrovlu građevine) kako bi se utvrdilo da li zvučna izolacija zadovoljava zahtjeve norme HRN U.J6.201. Ispitivanjem se utvrđuje kvaliteta pregradnih konstrukcija predmetne građevine.

4.2. AKUSTIČKI ZAHTJEVI

Akustički zahtjevi jednoznačno su navedeni u normi HRN U.J6.201

– Akustika u zgradarstvu - Tehnički uvjeti za projektiranje i građenje zgrada.

Minimalne vrijednosti zvučne izolacije R_w i maksimalne vrijednosti udarne zvučne izolacije L_w date su tablici 1 za pojedinačne funkcije pregrada, a u zavisnosti od namjene zgrade. U pojedinim slučajevima date su su vrijednosti za zvučnu izoliranost D_w .

Ocjena rezultata mjerenja provodi se prema tablici.

Tablica 2. (HRN U. J 6.201)

Redni broj	Funkcija pregrada B – Poslovne zgrade i poslovne prostorije...	R_{wmin} dB	L_{wmax} dB
B.3	Zid bez vrata između kancelarijskih prostorija, zid bez vrata između prostorija za intelektualni rad istog korisnika	42	/
B.6	Sve tavanice između poslovnih prostorija	52	68

Izvor: izvještaji ZZJZ-a (Odjel za zaštitu i unapređenje okoliša)

GEOMETRIJSKE VELIČINE, OPIS I SMJEŠTAJ GRAĐEVINSKE KONSTRUKCIJE

Geometrijske veličine:	ZZI 1 kat, prijemna	ZZI/ UZI Przemlje, Predajna/ prijemna	ZZI 2. kat, predajna	ZZI 2. kat, prijemna
Obujam prostorije bez namještaja (Vp [m ³])	203,8	267,5	31	28,7
Ploština pregrade, zajednički dio (S[m ²]) H-horizontalna, V-vertikalna		H= 54,3		H= 10,1

Opis i namjena prostora	U predajnoj i prijemnoj prostoriji ne nalaze se elementi namještaja tako da nije postignuto difuzno polje. Dvostjenska stolarija i poboljšana akustička svojstva odječnosti prostorije perforiranim spuštenim stropom.
Okolni susjedni prostori	Predmetna građevina nalazi se u starogradskoj jezgri grada Pule.
Presjeci stambene zgrade, sastav konstrukcija:	Primjenjene mjere zvučne zaštite, podaci dobiveni od korisnika: MK 1.kat/ przemlje: 20 cm AB ploče, 1(2 cm) stiropor, 5 (6 cm) glazure, 2 cm terrazzo Potkrovље, zid: 10 cm izolacijskog materijala, 2x1,25 GKP obostrano

Izvor: izvještaji ZZJZ-a (Odjel za zaštitu i unapređenje okoliša)

RASPORED MJERNIH UREĐAJA PRI ISPITIVANJU

Izbor mjernog mesta:	Prema normi HRN EN ISO 16283-1 Prema normi HRN EN ISO 16283-2
Izvor zračnog zvuka (šuma):	Na podu u prizemlju i u potkrovlu
Izvor udarnog zvuka:	Na podu na 1.katu
Visine mikrofona iznad podlage [m]:	Od 110 do 180 cm
Visine izvora zračnog zvuka iznad podlage [m]:	Od 130 do 200 cm
Visine izvora udarnog zvuka iznad podlage [m]:	Na podlozi od kamenih ploća
Fiksne pozicije zvukomjera:	korišten tronožni stožac
Vrijeme odjeka u prijamnoj prostoriji:	Mjereno sa normiranim izvorom zvuka
Razina rezidualne buke ² :	Usrednjena vremenski u zvukomjeru a prostorno energetski usrednjena

Izvor: izvještaji ZZJZ-a (Odjel za zaštitu i unapređenje okoliša)

4.3. REZULTATI MJERENJA

1. Određivanje zračne i udarne zvučne izolacije temeljeno je na rezultatima dobivenim metodom terenskih mjerena.
2. Rezultati mjerena vrijede za zatečeno stanje u trenutku izvođenja mjerena.
3. Detaljni fotografски zapisi s mjerena nalaze se u arhivi tvrtke koja je obavila mjerena.

4.4. OCJENA REZULTATA MJERENJA

Rezultat mjerena zračne i udarne zvučne izolacije:

1. ZZZ - Horizontalna MK konstrukcija između izložbenog prostora (113 na 1.katu) i pedagoške dvorane (PR 22 u prizemlju)
  2. UZZ - Horizontalna MK konstrukcija između izložbenog prostora (113 na 1.katu) i pedagoške dvorane (PR 22 u prizemlju)
  3. ZZZ – Vertikalni razdjelni zid između uredskih prostora (312 i 313 u potkroviju građevine)
- Zadovoljava postavljene akustičke zahtjeve prema normi HRN U.J 6.201 - Akustika u zgradarstvu - Tehnički uvjeti za projektiranje i građenje zgrada, prema tablicama:

Naziv	Opis pregradne konstrukcije	R'_{w} dB Izmjereno	R'_{wmin} dB Zahtjevano
B.6	Sve tavanice između poslovnih prostorija	55 dB	52 dB
Tablica (HRN U. J 6.201)			
Prikaz rezultata mjerena na jednu decimalu: $R'_{w} = 55,7 - 0,3 * \text{dB}$			
* Proširena mjerna nesigurnost uz jednostrani interval pokrivanja, razina povjerenja 84% ($k = 1$)			
Naziv	Opis pregradne konstrukcije	$L'_{n,w}$ dB Izmjereno	$L'_{n,w max}$ dB Zahtjevano
B.6	Sve tavanice između poslovnih prostorija	64 dB	68 dB
Tablica (HRN U. J 6.201)			
Prikaz rezultata mjerena na jednu decimalu: $L'_{n,w} = 63,2 + 0,7 * \text{dB}$			
* Proširena mjerna nesigurnost uz jednostrani interval pokrivanja, razina povjerenja 84% ($k = 1$)			
Naziv	Opis pregradne konstrukcije	R'_{w} dB Izmjereno	R'_{wmin} dB Zahtjevano
B.3	Zid bez vrata između kancelarijskih prostorija, zid bez vrata između prostorija za intelektualni rad istog korisnika	42 dB	42 dB
Tablica (HRN U. J 6.201)			
Prikaz rezultata mjerena na jednu decimalu: $R'_{w} = 42,8 - 0,3 * \text{dB}$			

Izvor: izvještaji ZZJJ-a (Odjel za zaštitu i unapređenje okoliša)

Rezultati mjerena (R'_{w}) i ($L'_{n,w}$) ispitanih uzorka kao funkcija frekvencije tablicom i dijagramom.

4.5. PREDMET I MJESTO ISPITIVANJA:

ZZI - Horizontalna MK konstrukcija između izložbenog prostora (113 na 1.katu) i pedagoške dvorane (PR 22 u prizemlju)

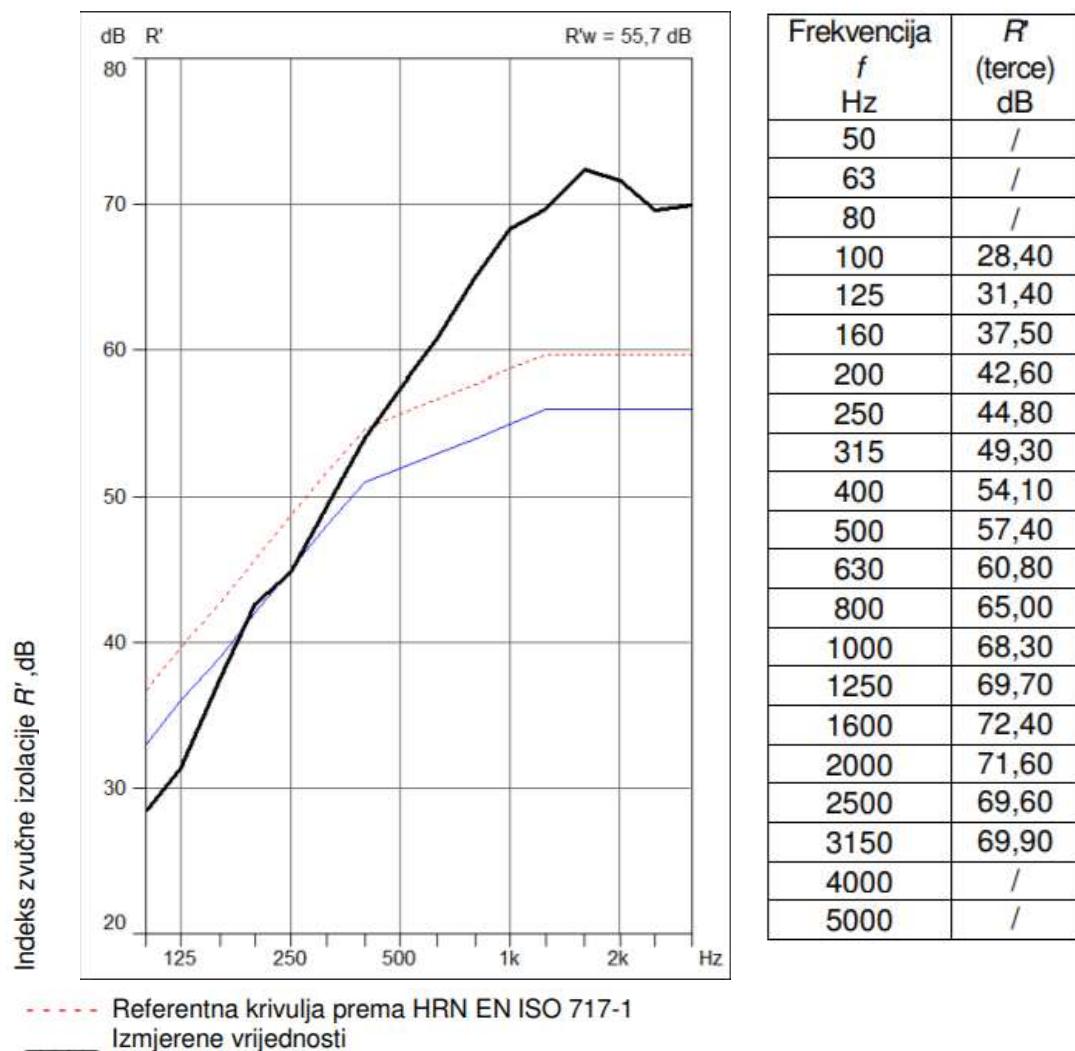
Opis ispitane konstrukcije: točka 6. ovog izvještaja.

Ploština ispitivane pregrade: 54,3 m²

Obujam predajne prostorije: 267,5 m³

Obujam prijemne prostorije: 203,8m³

Slika 11. opis ispitane konstrukcije

Izvor: izvještaji ZZJZ-a (Odjel za zaštitu i unapređenje okoliša)

4.6. ZAKLJUČAK:

Ocjena je provedena prema HRN U.J6.201.

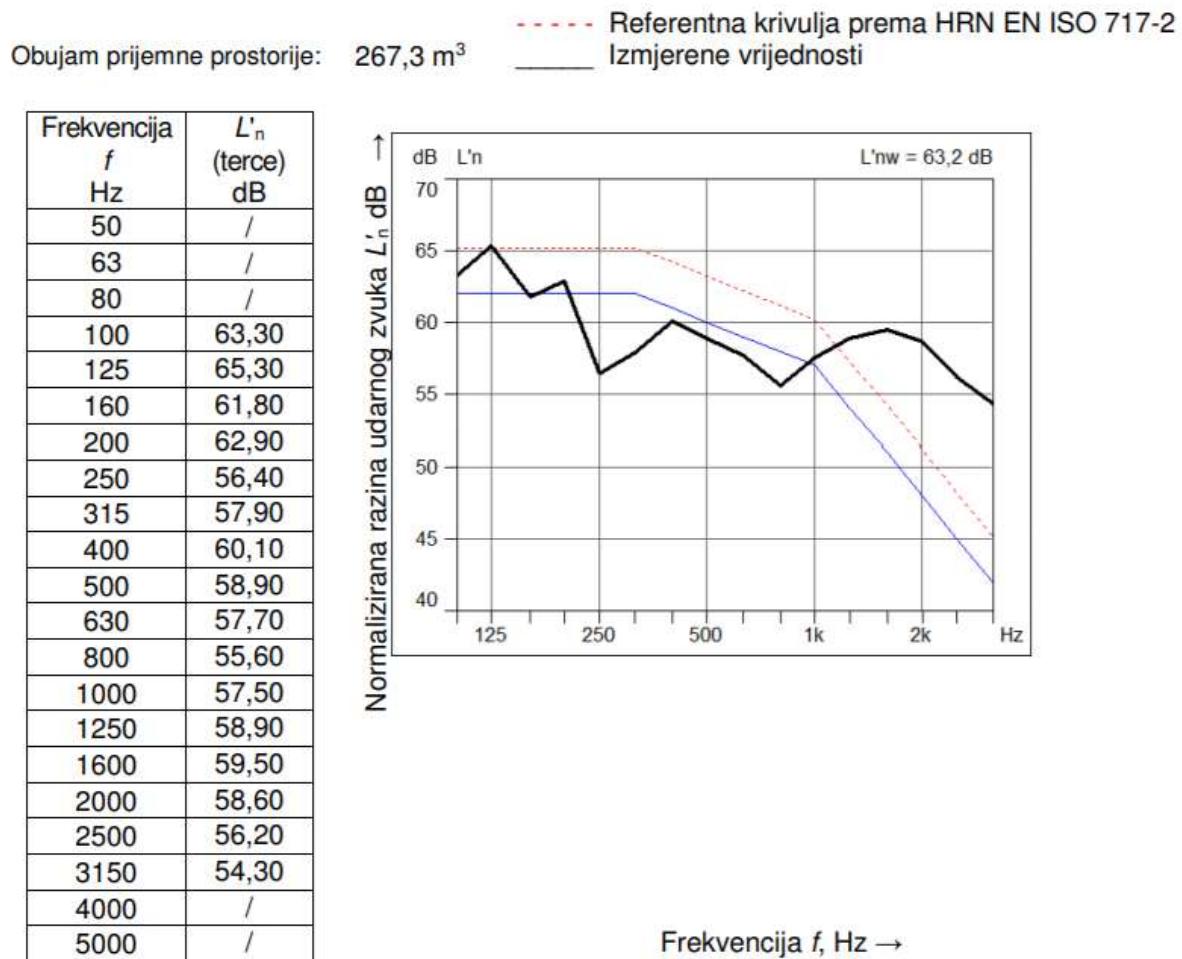
Indeks zvučne izolacije izražen kao jednobrojna vrijednost prema HRN EN ISO 717-1 iznosi: R'w (C;Ctr) = 55,7 (-3;-9) dB.

4.7. PREDMET I MJESTO ISPITIVANJA

UZI- Horizontalna MK konstrukcija između izložbenog prostora (113 na 1.katu) i pedagoške dvorane (PR 22 u prizemlju)

Opis ispitane konstrukcije: točka 6. ovog izvještaja.

Slika 12. opis ispitane konstrukcije

Izvor: izvještaji ZZJZ-a (Odjel za zaštitu i unapređenje okoliša)

4.8. ZAKLJUČAK:

Ocjena je provedena prema HRN U.J6.201.

Indeks zvučne izolacije izražen kao jednobrojna vrijednost prema HRN EN ISO 717-2 iznosi: $L'n (Ci) = 63,2 (-7) \text{ dB}$

4.9. PREDMET I MJESTO ISPITIVANJA:

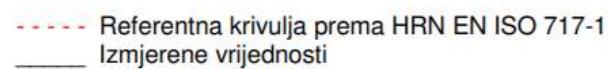
ZZI – Vertikalni razdjelni zid između uredskih prostora (312 i 313 u potkovlju građevine) Opis ispitane konstrukcije: točka 6. ovog izvještaja.

Slika 13. opis ispitane konstrukcije

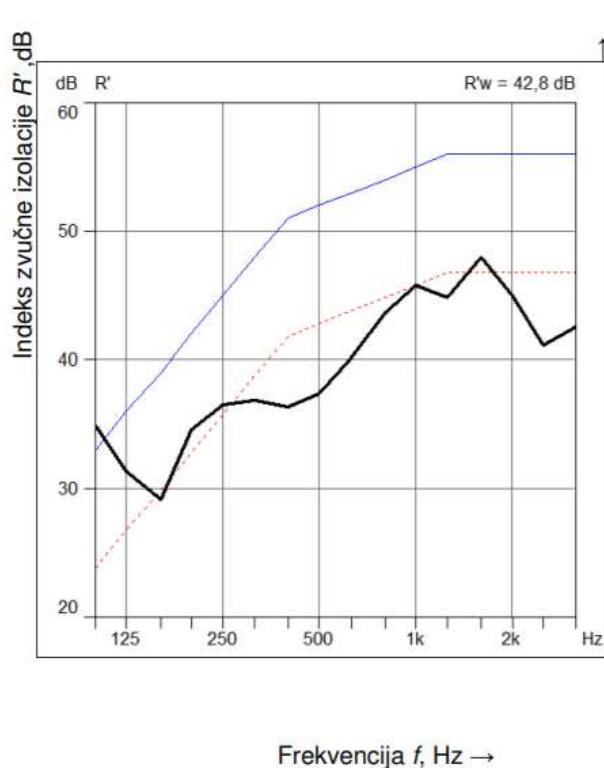
Ploština ispitivane pregrade: $10,1 \text{ m}^2$

Obujam predajne prostorije: $28,7 \text{ m}^3$

Obujam prijemne prostorije: 31 m^3

Frekvencija f Hz	R' (terce) dB
50	/
63	/
80	/
100	34,90
125	31,40
160	29,20
200	34,60
250	36,50
315	36,90
400	36,40
500	37,40
630	40,20
800	43,60
1000	45,80
1250	44,80
1600	48,00
2000	44,90
2500	41,10
3150	42,50
4000	/
5000	/

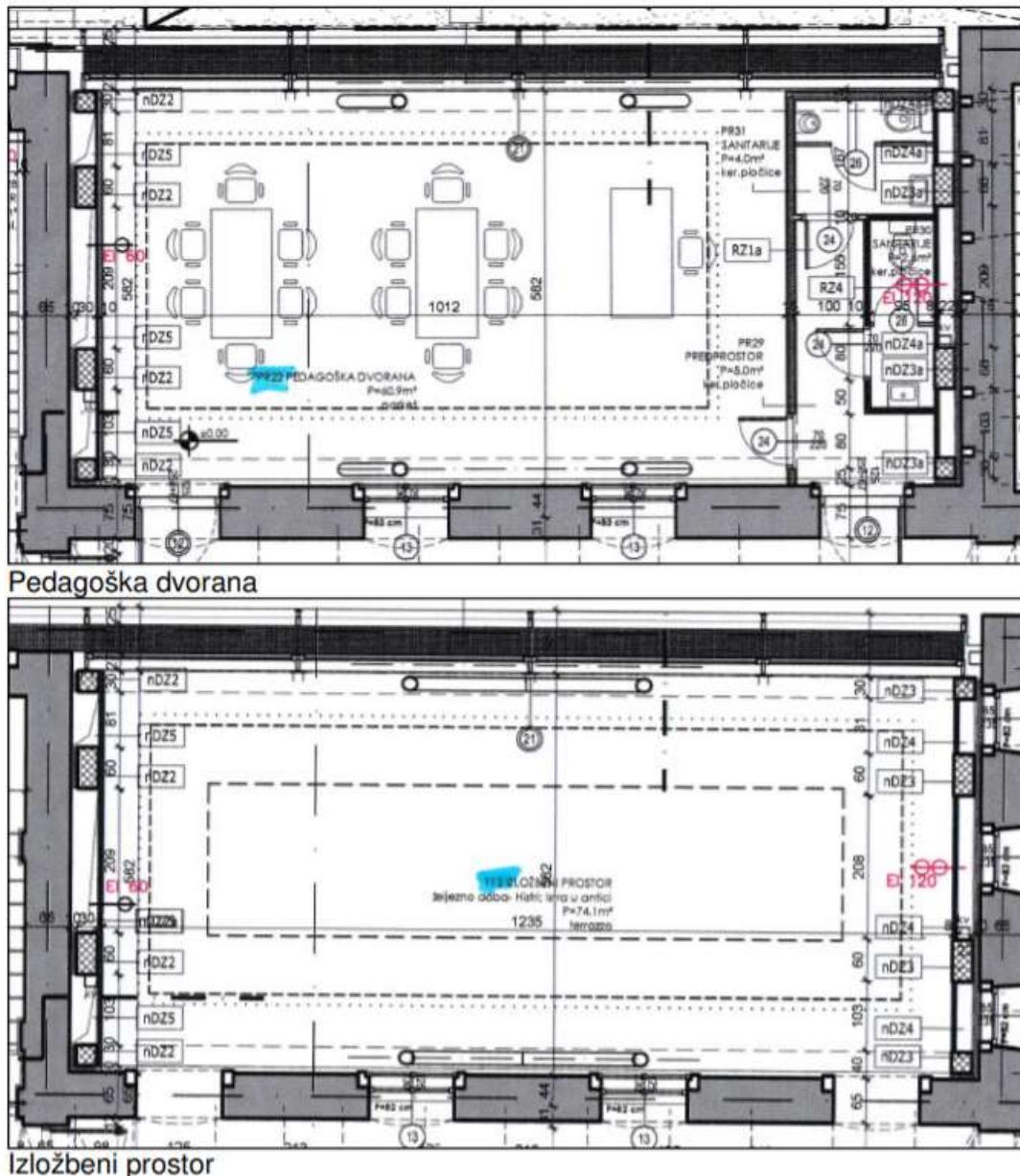

Izvor: izvještaji ZZJZ-a (Odjel za zaštitu i unapređenje okoliša)

5.0. ZAKLJUČAK:

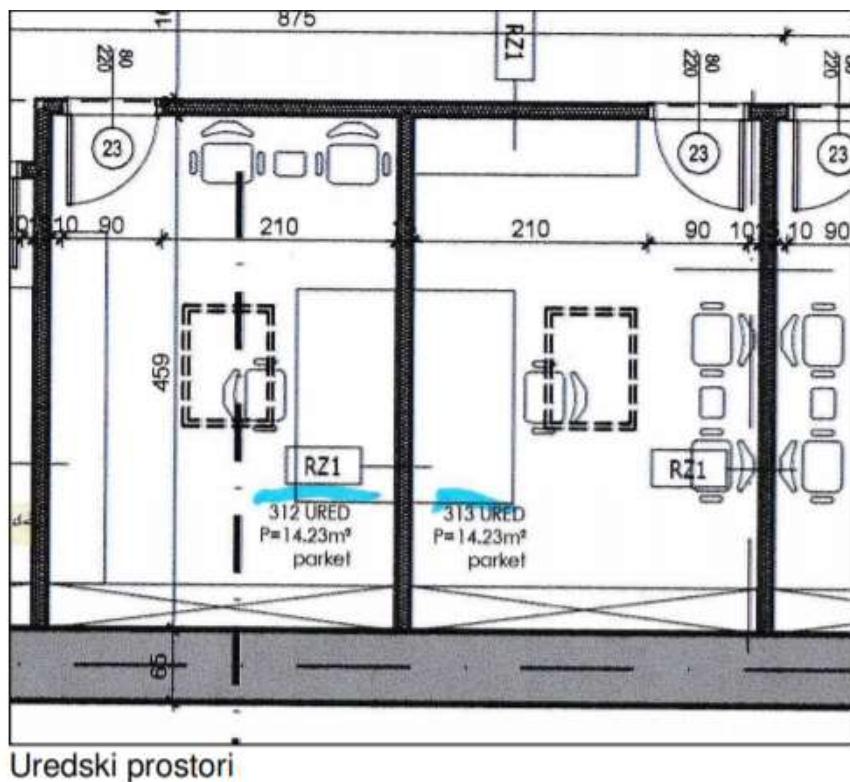
Ocjena je provedena prema HRN U.J6.201. Indeks zvučne izolacije izražen kao jednobrojna vrijednost prema HRN EN ISO 717-1 iznosi: $R'w (C;Ctr) = 42,8 (-1;-2) \text{ dB}$

Slike 14. i 15. tlocrti pedagoške dvorane, izložbenog prostora

Izvor: izvještaji ZZJZ-a (Odjel za zaštitu i unapređenje okoliša)

Slika 16. tlocrt uredskih prostora

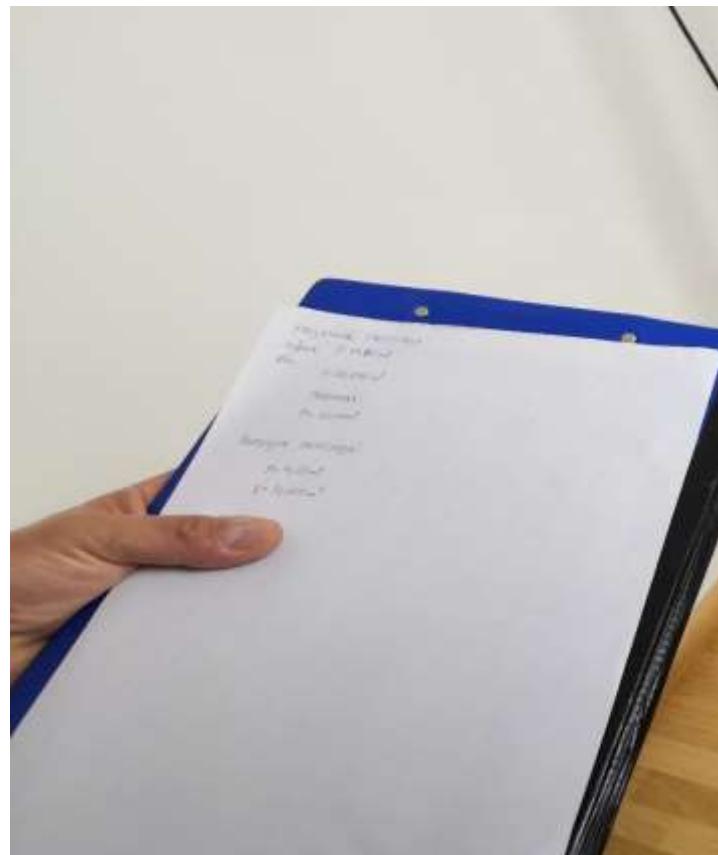

Izvor: izvještaji ZZJZ-a (Odjel za zaštitu i unapređenje okoliša)

5.1. MJERENJE DIMENZIJA SVAKE UREDSKE PROSTORIJE

Prije mjerena buke između strojarnice i uredskih prostorija bilo je potrebno izmjeriti visinu, širinu te površinu prijamne i predajne uredske prostorije sa laserskim daljinomjerom.

Slika 17. zapis mjera

Izvor: obrada autora

Slika 18. laserski daljinomjer

Izvor: www.google.com

Rezultate koje smo dobili nakon mjerena jesu:

Prijamna prostorija:

P: 13,60 m²

V: 28,698 m³

Pregrada

P: 10.07 m²

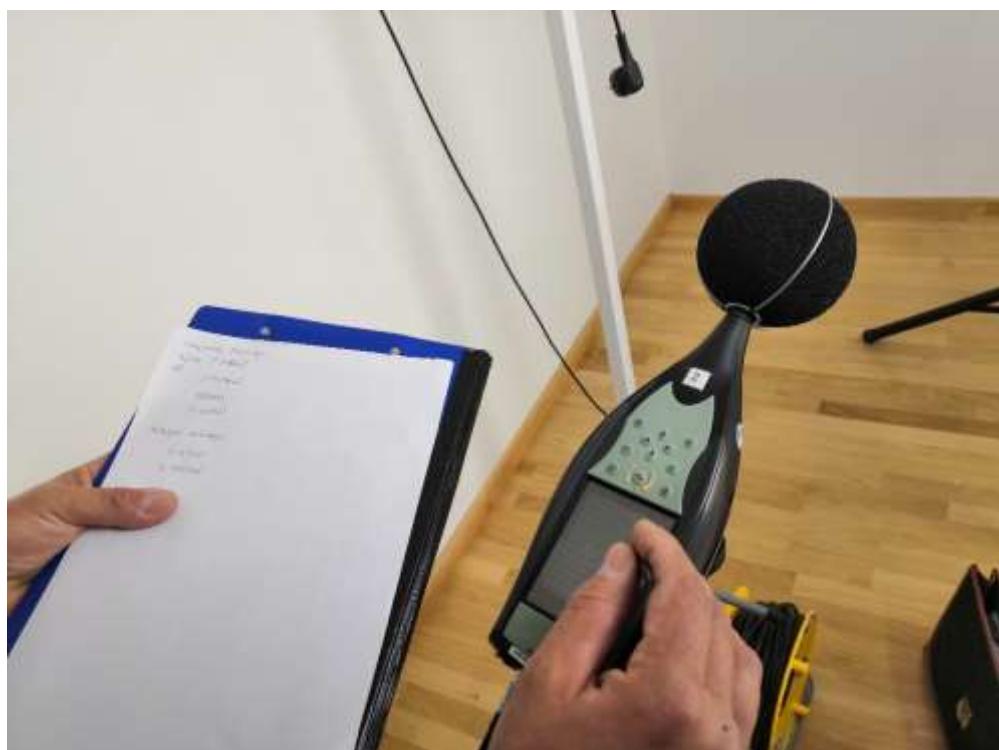
Predajna prostorija:

P: 14,50 m²

V: 31,003 m

Nakon mjerena slijedi ubacivanje dobivenih mjera u zvukomjer za što efikasnije mjerene.

Slika 19. ubacivanje dobivenih mjera u zvukomjer

Izvor: obrada autora

6. POSTAVLJANJE I SPAJANJE OPREME

Pripremanje prostorije za ispitvanje buke te kretanje u proces spajanje same opreme kao što možemo vidjeti na slici 20.

Slika 20. proces spajanja opreme

Izvor: obrada autora

6.1. ISPITIVANJE BUKE U PROSTORIJAMA

Ispitivanje buke u predajnoj uredskoj prostoriji te kasnije u prijamnoj uredskoj prostoriji.

Slika 21. proces ispitivanja buke u uredskim prostorijama

Izvor: obrada autora

7. MJERENJE SITUACIJE A2

Uvod

Potrebno je izmjeriti buku vanjske klima jedinice koja se nalazi nedaleko od Arheološkog muzeja Istre i zgrada.

7.1. SVRHA MJERENJA

Mjerenja i ocjena buke provedena su na temelju:

1. Pismenog zahtjeva naručitelja mjerenja, radni zadatak e-mailom od 18.03.2021.
2. Pismenog prihvaćanja ponude PON-B-17/21 od 25.03.2021.

Provđena su mjerenja razine buke za dnevne i noćne uvjete na:

1. 1 metar ispred ograđenog prostora sjeverno od objekta,
2. 1 metar ispred ograđenog prostora južno od objekta,
3. Na granici parcele dvorišta AMI prema stambenom objektu na adresi Carrarina ulica 8,
4. U prostoru za prodaju karata (biljetarnica) uz ograđeni prostor – sjeverno od objekta

7.2. OBJEKT MJERENJA:

Rekonstrukcija zgrade Arheološkog muzeja Istre i uređenja okoliša, Pula Carrarina ulica 3, k.č. 526 dio k.č. 94/1 k.o. Pula

Predmet mjerenja: Buka pripadnih vanjskih agregata sustava ventilacije i/ili klimatizacije
Prema prostornom planu Grada Pule, najbliži stambeni objekt analiziranom Arheološkom muzeju Istre nalazi se u izgrađenom dijelu građevinskog područja naselja.

Slike 22. i 23. - položajni prikaz mjernih sustava

MM 01

MM 02

Izvor: obrada autora

Slike 24. i 25. - položajni prikaz mjernih sustava

MM 03

MM 04

Izvor: obrada autora

7.3. OPIS IZVORA BUKE

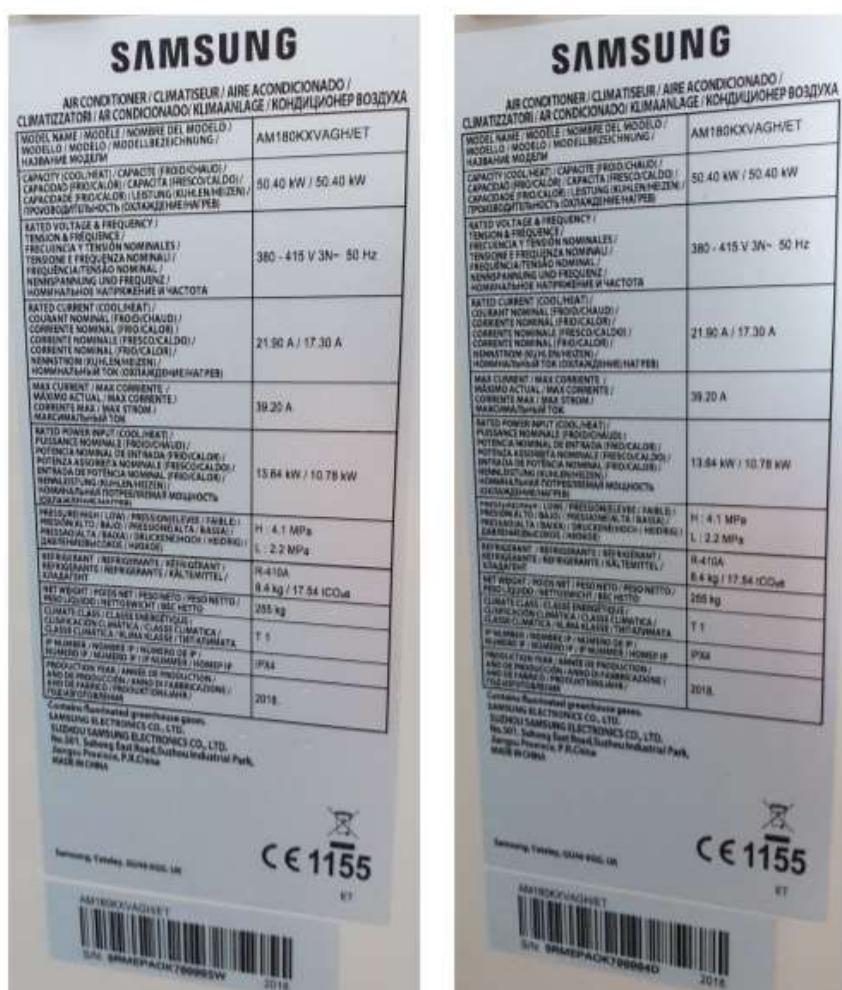
Slika 26. - Opis izvora buke

1) ograđeni prostor- sjever:
– Unutarnja klima jedinica: SAMSUNG,
– Klima jedinica: SAMSUNG, tip: AR24TXFCAWKX,
– VRV: SAMSUNG, tip: AM200KXVAGH/ET,
– VRV: SAMSUNG, tip: AM180KXVAGH/ET,
– VRV: SAMSUNG, tip: AM300KXVAGH/ET.
2) ograđeni prostor- jug:
– Unutarnja klima jedinica: SAMSUNG,
– Klima jedinica: SAMSUNG, tip: AR24TXFCAWKX,
– VRV: SAMSUNG, tip: AM200KXVAGH/ET,
– VRV: SAMSUNG, tip: AM180KXVAGH/ET,
– VRV: SAMSUNG, tip: AM180KXVAGH/ET,

Izvor: izvještaji ZZJZ-a (Odjel za zaštitu i unapređenje okoliša)

Tijekom mjerenja specifične buke uključuju se u prostoru/prostoriji, gdje se obavlja djelatnost, svi strojevi i uređaji. Mjeranjem se moraju obuhvatiti svi radni ciklusi pri obavljanju djelatnosti. Strojevi i uređaji moraju raditi najvećom snagom u najnepovoljnijim radnim uvjetima za štićene prostore. – Stalni izvor buke može biti konstantan, fluktuirajući ili polagano promjenjiv u nekom vremenskom intervalu kao npr. transformatori, ventilatori i rashladni uređaji. – Povremen izvor buke je izvor koji se pojavljuje rijetko, diskontinuirano i pojedinačno kao npr. pri servisiranju opreme, ispuštanju pare i sl.

Slika 27. Tipične natpisne pločice predmetnih izvora buke

Izvor: obrada autora

Najveći doprinos rezidualnoj buci ima buka obližnje prometnice tipična za predmetno područje, centar grada Pule.

7.4. OPIS MJESTA MJERENJA

Tablica 3. definiranje mjernih mjesta

Oznaka	Naziv/ Opis mjernog mjesto
MM 01	1 metar ispred ograđenog prostora sjeverno od objekta,
MM 02	1 metar ispred ograđenog prostora južno od objekta,
MM 03	Na granici parcele dvorišta Arheološkog muzeja Istre prema stambenom objektu na adresi Carrarina ulica 8,
MM 04	U prostoru za prodaju karata (biljetarnica) koja se nalazi neposredno uz ograđeni prostor – sjeverno od objekta

Izvor: izvještaji ZZJZ-a (Odjel za zaštitu i unapređenje okoliša)

Mjerni mikrofon postavljen je na visinu ($4 \text{ i } 1,5 \pm 0,1 \text{ m}$) iznad tla. Osnovna mjerna veličina je LAeq,T, ekvivalentna vrijednost razine zvučnog tlaka 2 tijekom intervala T.

7.5. ANALIZA METEOROLOŠKIH MJERENJA

Neposredno prije mjerena na temelju detaljne meteorološke prognoze (DHMZ, ALADIN, prognoza brzine i smjera vjetra) odabrani su reprezentativni uvjeti i u dogovoru s korisnikom osigurani uvjeti proizvodnje te određeni termini izvedbe mjerena buke. Proveden je postupak procjene stabilnosti meteoroloških uvjeta mjerena

Opći meteorološki uvjeti pristupa mjerjenjima bili su zadovoljeni:

- bez padavina, grmljavina, magle, bez utjecaja vjetra na mjestu emisije na način da se izbjegne npr. šum lišća na krošnji drveta
- stabilni vremenski uvjeti tijekom cijelog trajanja mjerena
- suho tlo, nepokriveno snijegom, ledom ili vodom

Tablica 4. Meteorološki parametri tijekom mjerena buke

27-28.3. 2021	Vrijeme	Temperatura °C	Tlak zraka mbar	Brzina vjetra m/s	Smjer vjetra °
Lokacija Pula	10:00	12,3	1014,1	2,1m/s	90
	16:00	14,6	1013	2,0m/s	100
	21:00	9,7	1013,4	0,9m/s	90
	24:00	8,1	1013	0,8m/s	115

Izvor: izvještaji ZZJZ-a (Odjel za zaštitu i unapređenje okoliša)

7.6. ANALIZA MJERENJA

Za potrebe mjerenja buke i izrade ovog izvještaja dostavljena je izjava o statusu rada postrojenja s obzirom na generiranje buke: „Svi uređaji u zgradi si bili upaljeni od 9 ujutro do 18 h navečer, (tad je sve ugašeno bilo) do 19 sati, te je u 19 sati ponovno uključeno sve, do 22 sata, onda je sve bilo ugašeno do 23 sata, te se u 23 sata pali nanovo sve do 2 ujutro, tad sve treba bit ugašeno i ponovno se pali u 3 ujutro i onda sve radi do 8 ujutro (nedjelja).

Tablica 5. rezultati pojedinačnih 10 min mjerena na MM01, MM04 na ~1 m od žaluzine

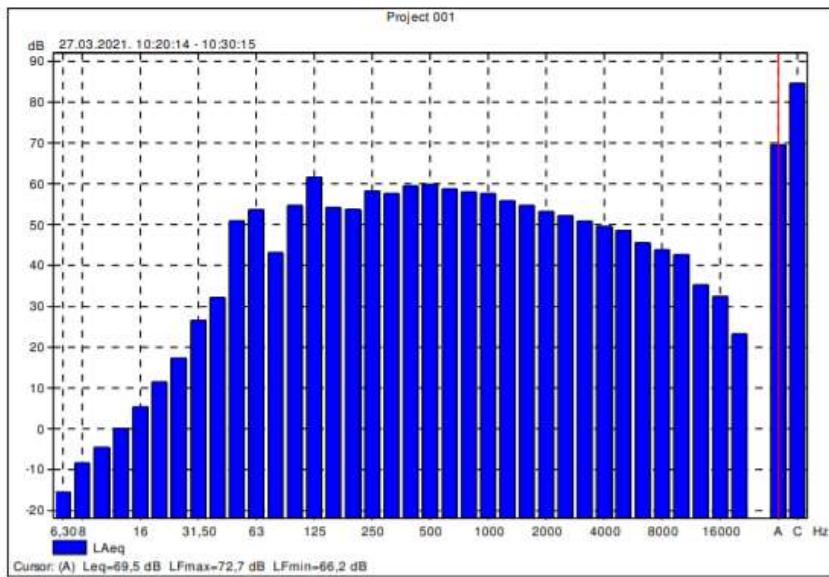
SJEVERNA KLIMA JEDINICA	1 PODEST GORNJI	2 PODEST DONJI	3 JUŽNA ŽALUZINA	4 KROV	5 KROV	6 TERASA, na 20 m	7 ZAPADA STRANA	8 BILJET-ARNICA
LAeg,	69,5	69,4	63,8	70,9	67,5	58,3	62,5	54,8
	69,3	68,1	62,4	69,5	68,5	55,3	61,6	55,0

Tablica 6. rezultati pojedinačnih 10 min mjerena na MM02 na ~1 m od žaluzine

JUŽNA KLIMA JEDINICA	1 PODEST DONJI	2 PODEST GORNJI	3 JUŽNA ŽALUZINA	4 KROV	5 KROV
LAeg,	69,1	67,0	68,7	68,4	67,7
	67,6	65,2	66,9	66,8	66,9

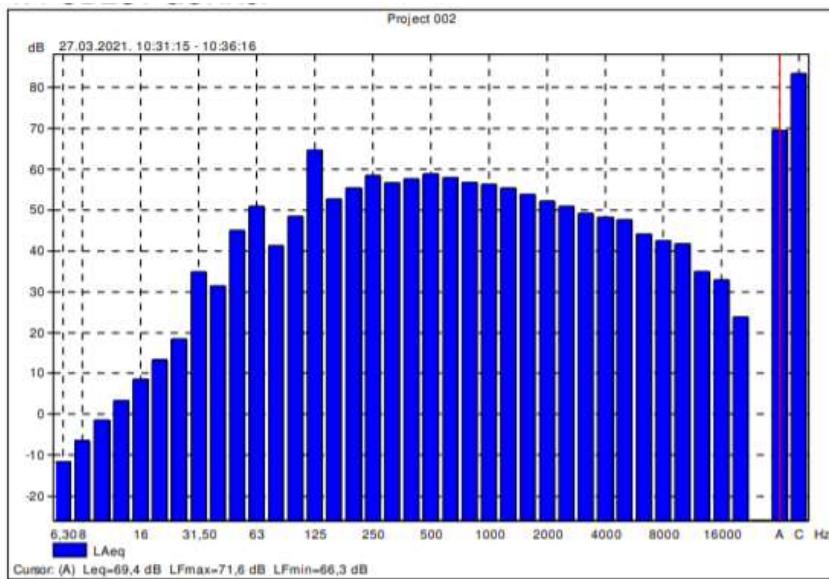
Izvor: izvještaji ZZJZ-a (Odjel za zaštitu i unapređenje okoliša)

Slika 28. utjecaj buke prema gornjem podestu

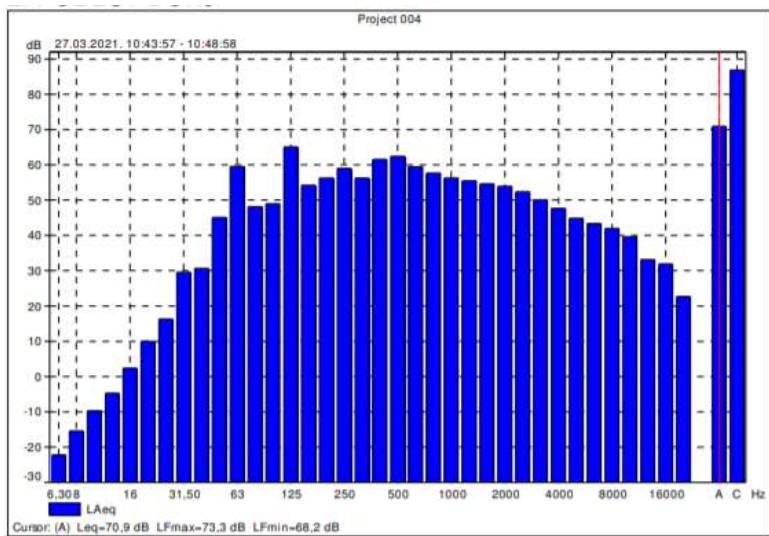
1. PODEST GORNJI

Slika 29. utjecaj buke prema donjem podestu

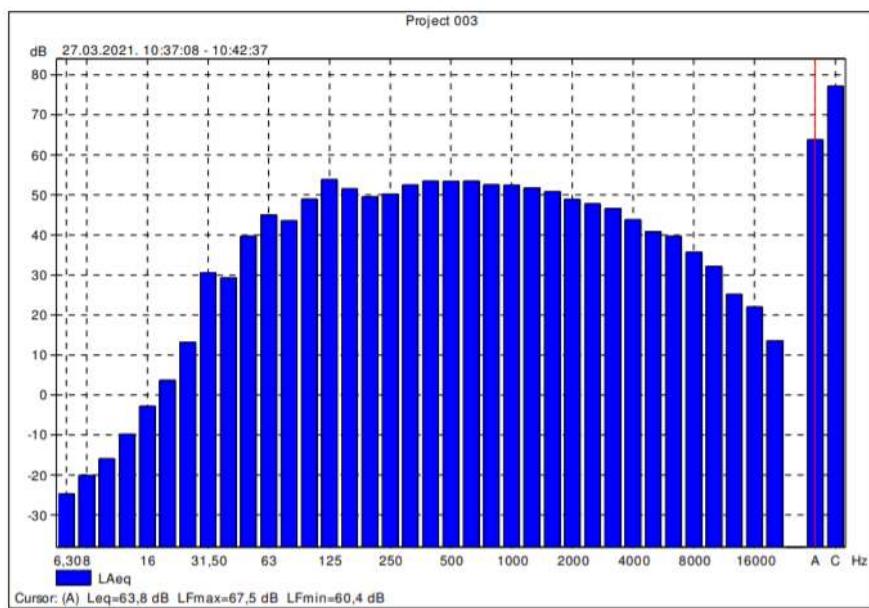
2. PODEST DONJI

Slika 30. utjecaj buke prema južnoj žaluzini

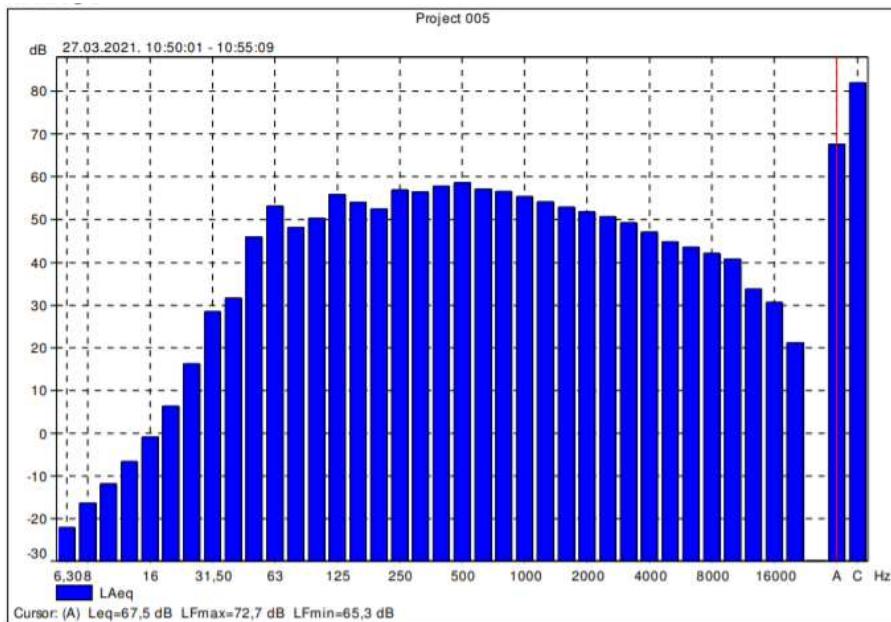
3. JUŽNA ŽALUZINA

Slika 31. utjecaj buke prema krovu

4. KROV

Slika 32. utjecaj buke prema krovu nekoliko minuta kasnije

5. KROV

Izvor: izvještaji ZZJZ-a (Odjel za zaštitu i unapređenje okoliša)

Slika 33. Dijagram toka noćnog mjerenja MM 01

Izvor: izvještaji ZZJZ-a (Odjel za zaštitu i unapređenje okoliša)

7.7. REZULTATI MJERENJA

Mjerenja buke predmetnih izvora provedena su pri uključenim/ isključenim izvorima navedenim u točki 6. ovog izvještaja. Rezultati mjerenja odnose se na radne uvjete izvora isključivo u trenutku provedbe mjerenja.

Tablica 7. rezultati mjerenja dnevne buke, vrijednosti

MJERNO MJESTO		RAZINE BUKE I PRILAGOĐENJA U dB(A)					
RED. BR.	OPIS MJERNOG MJESTA	IZMJERENE ³		PRILAGOĐENJA		OCJENSKE	DOPUŠTENA
		$L_{režid}$	L_{Aeq}	K_T	K_I		
MM 01	Sjeverna klima jedinica-1 metar ispred ograđenog prostora	/	68,8	0	0	68,8	/
MM 02	Južna klima jedinica-1 metar ispred ograđenog prostora	/	68,2	0	0	68,2	/
MM 03	Na granici parcele AMI-prema stambenom objektu Carrarina ulica br.8	/	46,0	0	0	46,0	55
MM 04	U prostoru za prodaju karata (biljetarnica)-pored klima jedinica	/	54,8	0	0	54,8	55 ⁴

Tablica 8. Rezultati mjerenja noćne buke, vrijednosti

MJERNO MJESTO		RAZINE BUKE I PRILAGOĐENJA U dB(A)					
RED. BR.	OPIS MJERNOG MJESTA	IZMJERENE		PRILAGOĐENJA		OCJENSKE	DOPUŠTENA
		$L_{režid}$	L_{Aeq}	K_T	K_I		
MM 01	Sjeverna klima jedinica-1 metar ispred ograđenog prostora	/	64,3	0	0	64,3	/
MM 02	Južna klima jedinica-1 metar ispred ograđenog prostora	/	66,7	0	0	66,7	/
MM 03	Na granici parcele AMI-prema stambenom objektu Carrarina ulica br.8	/	43,1	0	0	43,1	45
MM 04	U prostoru za prodaju karata (biljetarnica)-pored klima jedinica	/	55,0	0	0	55,0	55

Izvor: izvještaji ZZJZ-a (Odjel za zaštitu i unapređenje okoliša)

7.8. ZAKLJUČAK

U odnosu na akustičke zahtjeve analizom rezultata terenskih mjerena buke za predmetni objekt zaključuje se da:

- 1) Rezultati mjerena buke za dnevne i noćne uvjete ne prekoračuju postavljene kriterije.

8. MJERENJE SITUACIJE B

Lokacija - Vanjska klima jedinica, Obiteljska kuća na Kantridi Pionirska 58 B, 51 000 Rijeka

Uvod - u situaciji B potrebno je izmjeriti buku vanjske klima jedinice jedne privatne kuće koja se nalazi na Kantridi u Rijeci.

Lokacija situacije B

Slika 34. bočna strana privatne kuće (ulaz u kuću)

Izvor: obrada autora

Slika 35. bočna strana privatne kuće (ulaz u kuću)

Izvor: obrada autora

8.1. SVRHA MJERENJA

Provedeno je mjerjenje i utvrđivanje utjecaja buke predmetne vanjske klima jedinice, na razinu buke:

- Ispred predmetnog uređaja na udaljenosti 1 m od izvora
- Ispred najbližih stambenih objekata, Pionirska 58 A, vl. Deni Dušić

Provedena su mjerjenja razine buke za dnevne i noćne uvjete.

Mjerjenja i ocjena buke provedena su na temelju zahtjeva naručitelja mjerjenja.

8.2. AKUSTIČKI ZAHTJEVI

Jednoznačno navedeni akustički zahtjevi definirani su kao glavni kriterij za ocjenu buke prema: Pravilniku o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave (N.N. br. 145/04.):

- Članku 6. postojeća razina rezidualne buke glavni je kriterij za ocjenu buke u zatvorenim ugroženim prostorijama.
- Članku 9. svi novi izvori buke u zgradu i izvan nje zajedno ne smiju povisiti postojeću razinu buke u boravišnim prostorijama. Mjere zaštite od buke u slučaju novih izvora buke prema stavku 1. ovoga članka, treba primijeniti na te nove izvore buke. Pravilniku o djelatnostima za koje je potrebno utvrditi provedbu mjera za zaštitu od buke (N.N. br. 91/07.):
  - Članak 9. na otvorenom prostoru 0,5 m ispred otvorenih prozora ugroženih boravišnih prostorija.
  - Članak 12. ako se djelatnost obavlja u zatvorenom prostoru/ prostoriji čiji prozori i/ ili ostakljene stijene imaju mogućnost otvaranja, buka se mjeri pri otvorenim prozorima i/ ili ostakljenim stijenama prostora emisije.

8.3. IZBOR VREMENSKOG INTERVALA MJERENJA

Vremenski interval mjerjenja je odabran sukladno uvjetima točke 9, norme HRN ISO 1996-2, tako da su pokriveni sve značajne promjene u emisiji i širenju buke. Trajanje pojedinog mjernog intervala 10 min, odnosno do prestanka promjena mjerne vrijednosti (promjena/variranje, najviše $\pm 0,1$ dB).

8.4. OSIGURANJE KVALITETE REZULTATA MJERENJA

Za osiguranje kvalitete rezultata mjerjenja provedeno je interno umjeravanje sa zvučnim usmjerivačem neposredno prije i nakon provedbe mjerjenja.

Tablica 9. povijest kalibracije internog umjeravanja zvukomjera tijekom predmetnog mjerjenja

Mjerni instrument	Datum umjeravanja	Razina zvučnog tlaka dB(A)	Odstupanje od inicijalne razine dB(A)	Osjetljivost mV/Pa
Prije provedbe mjerjenja				
Brüel & Kjaer 2250	30-06-2021	93,9	0,18	45,16
Nakon provedbe mjerjenja				
Brüel & Kjaer 2250	30-06-2021	93,9	0,17	45,07

Izvor: izvještaji ZZJZ-a (Odjel za zaštitu i unapređenje okoliša)

Način snimanja mjernih podataka:

Povezivanjem kabelom preko USB komunikacijskog porta vrši se prijenos izvornih podataka (akustičkih) na prijenosno računalo, a kasnije na PC koji ima instalirane odgovarajuće programske podrške za prijenos, analizu i obradu podataka.. Izmjena izvornih podataka nije moguća, a podaci se trajno pohranjuju na PC-u.

8.5. OPIS IZVORA BUKE

Slika 36. Položaj klima jedinice 1

Slika 37. MM 01 – 1 m od uređaja

Izvor: obrada autora

Slika 37. MM 02 – Ispred najbližeg susjeda

Slika 38. Položaj klima jedinice 2

Izvor: obrada autora

Mjerenja su provedena tijekom uobičajenog rada izvora predmetnog objekta, pod uvjetom iz Pravilnika o djelatnostima za koje je potrebno utvrditi provedbu mjera za zaštitu od buke.

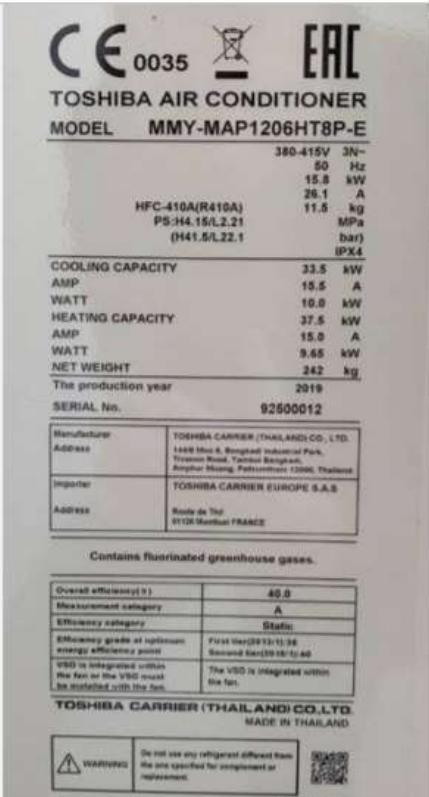
Mjerenja su provedena tijekom uobičajenog rada izvora predmetnog objekta, pod uvjetom iz Pravilnika o djelatnostima za koje je potrebno utvrditi provedbu mjera za zaštitu od buke.

Tijekom mjerenja specifične buke uključuju se u prostoru/prostoriji, gdje se obavlja djelatnost, svi strojevi i uređaji. Mjerenjem se moraju obuhvatiti svi radni ciklusi pri obavljanju djelatnosti. Strojevi i uređaji moraju raditi najvećom snagom u najnepovoljnijim radnim uvjetima za štićene prostore.

- Stalni izvor buke može biti konstantan, fluktuirajući ili polagano promjenjiv u nekom vremenskom intervalu kao npr. transformatori, ventilatori i rashladni uređaji.
- Povremen izvor buke je izvor koji se pojavljuje rijetko, diskontinuirano i pojedinačno kao npr. pri servisiranju opreme, ispuštanju pare i sl.

Tehnički podaci o izvorima buke dobiveni su od korisnika.

Tablica 9. popis izvora buke

Izvori buke	Vrsta (tip) izvora buke	Tehnički podaci izvora/	
1.	Toshiba air conditioner Kom. 1	Model: MMY-MAP 1206HT8P-E Tv.br.: 92500012	 <p>The image shows the technical data sheet for a Toshiba Air Conditioner Model MMY-MAP1206HT8P-E. The sheet includes various specifications such as power consumption, cooling capacity, heating capacity, and dimensions. It also lists the manufacturer (TOSHIBA CARRIER (THAILAND) CO., LTD.), importers (TOSHIBA CARRIER EUROPE S.A.S.), and contains a warning about refrigerant compatibility.</p>

Izvor: izvještaji ZZJZ-a (Odjel za zaštitu i unapređenje okoliša)

8.6. OPIS MJESTA MJERENJA

Mjerna mjesta provedbe emisijskih mjerjenja razina buke nisu definirana referentnim dokumentima.

Mjerna mjesta na vanjskom prostoru odabrana su s obzirom na situaciju i položaj ocjenjivanog objekta prema slijedećim kriterijima:

Tablica 10. definiranje mjernih mjesta

Oznaka	Naziv/ Opis mjernog mesta
MM 01	1 m, ispred izvora buke, Toshiba MMY-MAP 1206HT8P-E
MM 03	0,5 m ispred prozora najbližeg susjednog stambenog prostora, udaljenog cca 8 m od izvora, vl. Deni Dušić, Pionirska 58 A,

Izvor: izvještaji ZZJZ-a (Odjel za zaštitu i unapređenje okoliša)

8.7. OPIS PROSTORA, OBJEKTA I OKOLINE

Predmetna klima jedinica nalazi se na istočnoj granici parcele, udaljena cca 8 m od najbližeg susjeda, Deni Dušić, Pionirska 58 A, Rijeka. Na predmetnoj lokaciji pretežno su stambene jedinice, obiteljske kuće.

8.8. REZULTATI MJERENJA

Izmjerene vrijednosti prikazane su u sljedećoj tablici. Mjerena buke predmetnog izvora provedena su pri uključenim izvorima. Provjerom razina rezidualne buke utvrđeno je da ista nema utjecaja na rezultate mjerjenja razine buke izvora.

Tablica 11. rezultati mjerjenja buke

MJERNO MJESTO		RAZINE BUKE I PRILAGOĐENJA U dB(A)						
RED. BR.	OPIS MJERNOG MJESTA	IZMJERENE ²		PRILAGOĐENJA		OCJENSKE	DOPUŠTENA	
		L_{rezid}	L_{Aeq}	K_T	K_I		Kriterij prema: Zona 3 Rezidualna buka	
MM 01	1 m, Ispred izvora buke, Toshiba air conditioner	/	64,4	/	/	64,4 Dan	/	/
		/	63,6	/	/	63,6 Noć	/	
MM 02	0,5 m ispred prozora najbližeg stambenog prostora, vl. Deni Dušić, vlasnik Pionirska 58 A	42,9	51,7	/	/	51,7 Dan	55 Dan	43,9
		33,4	50,6	/	/	50,6 Noć	45 Noć	34,4

Izvor: izvještaji ZZJZ-a (Odjel za zaštitu i unapređenje okoliša)

Legenda:

L_{Aeq} – izmjerena ekvivalentna razina buke,

K_T i K_I – prilagođenja za tonalnost i impulsnost buke,

T- ocjensko vrijeme (suma svih intervala mjerjenja),

L_{RAeq} – ocjenska razina buke.

Ekvivalentna razina buke L_{Aeq} dB(A) jednaka je ocjenskoj ekvivalentnoj razini buke L_{RAeq} dB(A) s obzirom da nema tonalnog, impulsnog ili nekog drugog prilagođenja.

Meteorološki uvjeti mjerjenja: $T=26^{\circ}\text{C}$, $RH=48\%$ Proširena mjerna nesigurnost uz razinu povjerenja 95% ($k = 2$) iznosi $\sigma_t = 2,2$ [dB] Najveći doprinos rezidualnoj buci ima buka prometa i buka tipična za stambenu zonu (obiteljske kuće). Upotreba drugih izvora buke osim navedenih u ovom izvještaju zahtjeva ponovno mjerjenje.

8.9. ZAKLJUČAK

U odnosu na akustičke zahtjeve analizom rezultata terenskih mjerena buke za:

- Vanjsku klimu jedinicu, obiteljska kuća na Kantridi Pionirska 58 B, 51 000 Rijeka

Zaključuje se da:

Rezultati mjerena buke za dnevne i noćne uvjete:

- 1) Zadovoljavaju prema kriteriju zona buke za dan, a ne zadovoljavaju za noć
- 2) Ne zadovoljavaju prema kriteriju rezidualne buke za dan i noc

9. PRAVILA PRI IZVOĐENJU MJERENJA ZRAČNE ZVUČNE IZOLACIJE

Mjerni izvor zvuka smjestiti na najmanje dva položaja tako da daje što je moguće difuznije zvučno polje i na takvoj udaljenosti od razdjelnog i bočnih elemenata, koji utječu na prijenos zvuka, da direktno zračenje na njima nije dominantno.

Prostorna srednja vrijednost razine zvuka određuje se mjerenjem na pet fiksnih položaja mikrofona po kriteriju minimalnih razmaka, uz preporuku da gdje god je moguće treba se koristiti većim razmacima:

- 0,7 m između mjesta mikrofona.
- 0,5 m između bilo kojih mjesta mikrofona i graničnih ploha prostorije ili difuzora.
- 1 m između bilo kojeg mjesta mikrofona i izvora zvuka.

Mjerna mjesta moraju biti jednoliko raspoređena unutar dopuštenog prostora u prostoriji, vrijeme usrednjavanja po mjernom mjestu mora biti najmanje 6 sekundi.

Mjerenje je moguće obavljati i ručnim kretanjem mikrofona (na dva mjerna mjesta) duž kružnice polujmera najmanje 0,7 m.

10. POSTUPAK MJERENJA BUKE

Slika 39. slikovni prikaz postupka mjerjenja buke

Izvor: obrada autora

11. OPREMA ZA MJERENJE

Osnovni mjerni instrument koji se koristio je prijenosni modularni programabilni analizator zvuka tip 2250 proizvođača Brüel & Kjaer sa pripadajućim baznim softverima, slika 5. Taj softver omogućava mjerjenje, pohranjivanje, te analizu podataka. Za prijenos podataka i analizu izmjerениh razina korišten je programski paket BZ5503- Utility software for Hand-held Analysers. Svi rezultati pohranjuju se na memorijsku karticu instrumenta a kasnije se prebacuju na računalo i dalje obrađuju (frekvencijska analiza) odgovarajućim programskim paketom Qualifier type 7830 i/ili Pulse Reflex (Architecttural Acoustic).

Proizvođač mjerne opreme Brüel & Kjaer:

- Modularni prijenosni zvukomjer tip 2250, ([tv.br](#). 3000624)
  - Zvučni usmjerivač tip 4231, ([tv.br](#). 3001747)
  - Mjerni mikrofonski uložak tip 4189, ([tv.br](#). 2785346)
- Normirani izvor udarnog zvuka tip 3207, ([tv.br](#). 2718505)
- Izvor zračnog zvuka (dodekaedarski zvučnik) tip 4292-L, ([tv.br](#). 015011)
- Pojačalo snage zvučnog signala tip 2734, ([tv.br](#). 021002)
- Sustav za daljinsko bežično upravljanje tip WMS 450, AKG
- Mjerilo temperature i vlage zraka, TESTO tip 635, ([tv.br](#). 00632794)
- Prijenosno računalo s programskim paketima za prijenos i obradu podataka

1. ZVUKOMJER - uređaj za mjerjenje buke, odnosno zvučnog intenziteta. Konstruiran je tako da prima zvuk slično kao ljudsko uho, te nakon mjerjenja daje rezultate. Osnovni dijelovi zvukomjera su mikrofon, mjerno pojačalo, filtri za frekvencijsko vrednovanje i indikator.

Zvukomjer Brüel & Kjaer 2250

Slika 40. zvukomjer Brüel & Kjaer 2250

Izvor: obrada autora

2. TOPTALICA - uređaj koji proizvodi udarni zvuk, slika 13. Uređaj je robustan ali prijenosan, te ima daljinski upravljač. Izvor udarnog zvuka sastoji se od pet metalnih čekića mase 0,5 kg koji slobodnim padom s visine 4 cm proizvode točno 10 udaraca u jednoj sekundi.

Slika 41. toptalica

Izvor: obrada autora

3. IZVOR ZRAČNOG ZVUKA / ZVUČNIK

Koristi se u kombinaciji sa zvukomjerom. On se sastoji od 12 zvučnika koji su postavljeni na kućištu, te tako pravilno odašilje zvuk u svim smjerovima.

Slika 42. Uređaj za generiranje izvora zvuka (šuma)

Izvor: obrada autora

Slika 43. glava uređaja za generiranje izvora zvuka

Izvor: obrada autora

12. NAČIN MJERENJA ZVUKA

Mjerenje zvučne izolacije podrazumijeva mjerenja zračne i strukturne komponente zvuka:

- 1) mjerenje izolacije od zračnog zvuka
- 2) mjerenje izolacije od udarnog zvuka

Prvi način vrši se tako da se izvor zvuka postavlja u predajnu prostoriju, generira se šum na pojačalu te se zvukomjerom mjeri razina buke u tom prostoru. Nakon toga, izvor zvuka ostaje u istoj prostoriji (predanoj), no zvuk se mjeri u drugoj (prijemnoj) prostoriji. Kada su izvršena oba mjerenja, mjeri se još vrijeme odjeka u prijemnoj prostoriji kao i razina pozadinske buke te geometrija navedenih prostorija i ispitne pregrade. Što je veća razlika razina to je bolja izolacija. Naravno, razina u prijemnoj prostoriji je puno manja od predajne.

Drugi način mjerenja izolacije vrši se pomoću toptalice. Ona se postavlja u predajnu prostoriju, te se ovoga puta zvuk mjeri samo u prijemnoj sobi. Rezultat mjerenja pokazuje nam kolika je zvučna izolacija npr. međukatne konstrukcije (pod ili strop) prostorije.

13. ZAKLJUČAK

Kada se pitamo što je to buka, odmah nam na pamet pada nešto štetno, da ona ne može nikako biti dobra za nas i naše zdravlje. Loše utječe na naše uho, zdravstveno te psihološko stanje.

Kao živa bića na ovom svijetu koja se konstantno kreću, svugdje smo izloženi buci, kod kuće, na poslu, u prirodi a da nismo ni toga svjesni. Kada shvatimo da je veća razina buke blizu nas, da je čujemo te da nam smeta, jako je bitno da se zaštитimo od buke jer je to upravo i moguće sa raznom zaštitnom opremom te također i sa tehničkim i organizacijskim vještinama.

Kako tehnologija raste, buka je sve više i više prisutna i sve veći nam je neprijatelj, bilo to doma ili na poslu, moramo je smanjiti ili ukloniti raznim rješenjima. Iz ovog rada možemo vidjeti na pravim primjerima u realnome sektoru kako je moguće smanjiti buku te doći do rješenja. Uz pomoć raznih alata možemo testirati i vidjeti kakva je situacija te isto tako i reagirati i pokušati ukloniti problem. Postoji dosta institucija koje se bave testiranjem buke, rješavanjem zvučnom izolacijom i slično te takvo efektivno rješenje buke naravno nije jeftino ali za naše uši i općenito zdravlje, cijena ne bi trebala igrati ulogu.

14. POPIS LITERATURE

- Svi izvještaji ZZJZ-a (Odjel za zaštitu i unapređenje okoliša)
- NASTAVNI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO ISTARSKE ŽUPANIJE - ISTITUTO FORMATIVO DI SANITÀ PUBBLICA DELLA REGIONE ISTRIANA Služba za zdravstvenu ekologiju (Odjel za zaštitu i unapređenje okoliša) Laboratorij za akustička mjerena.

15. PRAVILNICI I ZAKONI RH

Zakon o zaštiti na radu (NN br. 71/14, 118/14 i 154/14).

Zakon o zaštiti od buke (NN 30/09)

Pravilnik o ispitivanju radnog okoliša te strojeva i uređaja s povećanim opasnostima (NN 14/02, 131/02 , 126/03)

Pravilnik o sigurnosti i zdravlju pri uporabi radne opreme (NN 21/08)

Pravilnik o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave (NN 145/04)

Pravilnik o zaštiti na radu za mjesta rada (NN 29/13)

Pravilnik o zaštiti radnika od izloženosti buci na radu (NN 46/08)

16. POPIS SLIKA:

Slika 1 Arheološki muzej u kojem je izvršeno mjerjenje.....	2
Slika 2 prednja strana Arheološkog muzeja Istre.....	3
Slika 3 aerofotogrametrijska satelitska slika Arheološkog muzeja Istre.....	4
Slika 4 aeorofotogrametrijska slika karte Arheološkog muzeja Istre.....	5
Slike 5 i 6 dolazak na lokaciju i oprema ispred ulaza te unutra u hodniku.....	6
Slike 7 i 8 ispitivanje buke rekuperatora u potkrovlu.....	7
Slika 9 i 10 mjerjenje buke i tlocrt prostorija u potkrovlu	10
Slika 11 opis ispitane konstrukcije.....	16
Slika 12 opis ispitane konstrukcije.....	18
Slika 13 opis ispitane konstrukcije.....	19
Slika 14 tlocrti pedagoške dvorane, izložbenog prostora.....	20
Slika 15 tlocrti pedagoške dvorane, izložbenog prostora.....	20
Slika 16 tlocrt uredskih prostorija	21
Slika 17 zapis mjera.....	22
Slika 18 laserski daljinomjer	22
Slika 19 ubacivanje dobivenih mjera u zvukomjer.....	23
Slika 20 proces spajanja opreme.....	24
Slika 21 proces ispitivanja buke u uredskim prostorijama.....	26
Slika 22 položajni prikaz mjernih sustava.....	27
Slika 23 položajni prikaz mjernih sustava.....	27
Slika 24 položajni prikaz mjernih sustava.....	28
Slika 25 položajni prikaz mjernih sustava.....	28
Slika 26 opis izvora buke	29
Slika 27 tipične natpisane pločice predmetnih izvora buke	30
Slika 28 utjecaj buke prema gornjem podestu	33
Slika 29 utjecaj buke prema donjem podestu	33
Slika 30 utjecaj buke prema južnoj žaluzini.....	34
Slika 31 utjecaj buke prema krovu	34

Slika 32 utjecaj buke prema krovu nekoliko minuta kasnije	35
Slika 33 Dijagram toka noćnog mjerena MM 01	36
Slika 34 bočna strana privatne kuće (ulaz u kuću).....	40
Slika 35 bočna strana privatne kuće (ulaz u kuću).....	41
Slika 36 položaj klima jedinice 1.....	44
Slika 37 MM 01 – 1 m od uređaja.....	44
Slika 38 MM 02 – ispred najbližeg susjeda.....	45
Slika 39 položaj klima jedinice 2.....	45
Slika 40 slikovni prikaz postupka mjerena buke.....	50
Slika 41 zvukomjer Brüel & Kjaer 2250.....	52
Slika 42 toptalica.....	53
Slika 43 uređaj za generiranje izvora zvuka (šuma).....	54
Slika 44 glava uređaja za generiranje izvora zvuka.....	55

17. POPIS TABLICA:

Tablica 1 povijest kalibracije internog usmjeravanja zvukomjera tijekom predmetnog mjerena	9
Tablica 2 (HRN U. J 6.201)	13
Tablica 3 definiranje mjernih mjesta.....	31
Tablica 4 meteorološki parametri tijekom mjerena buke.....	31
Tablica 5 rezultati pojedinačnih 10 min mjerena na MM01, MM04 na ~1 m od žaluzine.....	32
Tablica 6 rezultati pojedinačnih 10 min mjerena na MM02 na ~1 m od žaluzine.....	32
Tablica 7 rezultati mjerena dnevne buke, vrijednosti	38
Tablica 8 Rezultati mjerena noćne buke, vrijednosti.....	38
Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana. Tablica 10 popis izvora buke.....	46
Tablica 11 definiranje mjernih mjesta.....	46
Tablica 12 rezultati mjerena buke.....	47